នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	:	០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស
ដាក់ទៅ	:	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ថ្ងៃដាក់	:	ថ្ងៃទី១៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០
ភាគីអ្នកដាក់	:	សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម	:	អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 15-May-2020, 08:00
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ កសចស: សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន សុំដាក់បញ្ចូលសំណុំរឿង ០០៤/២ ទៅក្នុងបណ្ណសារ (ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ A1-K2)

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ

លោកស្រី Brenda J. HOLLIS

ចម្លងជូន:

សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ

លោកស្រី ជា លាង

អ្នកទទួលឯកសារ:

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង

ចៅក្រម Michael BOHLANDER

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:

លោក ហុង គឹមសួន

លោក ឡោ ជុនធី

លោក សំ សុគង់

លោក ស៊ិន សូវ៉ន

Emmanuel JACOMY

Martine JACQUIN

Daniel MCLAUGHLIN

Nushin SARKARATI

សហមេធាវី អោ អាន:

មុំ សុជ្ស

Richard ROGERS

Göran SLUITER

លោកស្រី ជេត វណ្ណលី

លោក គឹម ម៉េងឃី

លោកស្រី ទី ស្រីណា

លោក វ៉េន ពៅ

Laure DESFORGE

Isabelle DURAND

Lyma NGUYEN

I. សេចក្តីផ្តើម

1. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ("ស.ព.អ") សូមឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន សុំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ("ស.ច.ស") ដាក់បញ្ចូលសំណុំរឿង ០០៤/២ ទៅក្នុងប័ណ្ណសារ[1] ដែលបានដាក់កាលពីខែមីនា ប៉ុន្តែមិនបានជូនដំណឹងទេរហូតដល់ថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០[2]។ ដូចបានពិភាក្សាខាងក្រោម សំណើរបស់ អោ អាន គួរបានបដិសេធ ដោយសារមិនទាន់ដល់ពេលផង និងដោយសារការខកខាននៃអង្គសេចក្តីផង។ និយាយដោយខ្លី អោ អាន មិនយល់ថា វិធាន៧៧ (១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មានអំណាចលុបលើវិធាន៧៧ (១៣)(ក)ទេ ដោយគាត់បានតវ៉ាទាំងខុសថា សំឡេងភាគច្រើនធម្មតាគួរតែមានអំណាចលុបលើ ជាជាងគោលជំហរស្ម័យប្រវត្តិដែលជាមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធច្បាប់ អ.វ.ត.ក ទាំងមូល ដែលនេះជាការយល់ខុសចំពោះគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* និងការបកស្រាយខុសចំពោះមាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា និងទម្លាប់ករណីមានកំណត់សម្រាប់ការរំលត់រឿងក្តីនៅ អ.វ.ត.ក។

II. ប្រវត្តិនីតិវិធី និងច្បាប់ជាធរមាន

2. ដូច ស.ច.ស បានជ្រាបច្បាស់ហើយថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ("អ.ប.ជ") បានរកឃើញថា ការចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដែលផ្ទុយគ្នារបស់ ស.ច.ស[3] ថាជារឿងខុសច្បាប់[4] ដោយសារបរាជ័យមិនអាចរកបាននូវសំឡេងភាគច្រើនលើសលុប ដើម្បីបដិសេធលើដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំ

---

[1] ឯកសារ **D363** សំណើសុំដាក់បញ្ចូលសំណុំរឿង ០០៤/២ ទៅក្នុងបណ្ណសារ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ("សំណើរបស់ អោ អាន")។

[2] *សូមមើល* សារអេឡិចត្រូនិកនៃសេចក្តីជូនដំណឹង ពីមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង ១:២២ រសៀល។ ទោះបីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ("ស.ច.ស.អ") Michael Bohlander ត្រូវបានបន្តតំណែងឡើងវិញនៅថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ក៏ដោយ (*សូមមើល* https://eccc.gov.kh/en/articles/statement-international-co,-investigating-judge-reinstated) ក៏គាត់មិនត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីអ្នកទទួលសារអេឡិចត្រូនិកនៃសេចក្តីជូនដំណឹងនេះដែរ ក្នុងរយៈពេល១២ថ្ងៃក្រោយមក។

[3] ឯកសារ **D359** ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ អោ អាន ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ ("ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់")។ ឯកសារ **D360** ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ ("ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ")។

[4] ឯកសារ **D359/24 & D360/33** សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ("សេចក្តីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ") ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី ត្រង់ KH 01634854។

ជម្រះ ឬដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់[5]។ ក្រោយពេលដែលសេចក្ដីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ ត្រូវបានជូនដំណឹង ភាគីនៃសំណុំរឿង ០០៤/២ ក៏បានចាប់ផ្ដើមដាក់សារណាជាមួយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ("អ.ជ.ស.ដ") ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការជំនុំជម្រះ និងស្ថានភាពនៃរឿងក្ដីនេះ[6]។ ទោះជាយ៉ាងណា អ.ជ.ស.ដ មិនធ្លាប់អនុញ្ញាតផ្ដល់មធ្យោបាយណាមួយសម្រាប់ដាក់ ឬជូនដំណឹងតាមអេឡិចត្រូនិកចំពោះសារណាទាំងនេះទេ។

3. នៅថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ក្រឡាបញ្ជី អ.ជ.ស.ដ បានផ្ញើសារអេឡិចត្រូនិកមួយ ជូនភាគី ក្នុងនាម អ.ជ.ស.ដ ដោយទទួលស្គាល់អំពីការទទួលបានឯកសារដែលភាគីបានបញ្ជូន ប៉ុន្តែថ្លែងថា សេចក្ដីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ មិនបានជូនដំណឹងមក អ.ជ.ស.ដ ទេ ហើយសំណុំរឿង ឬក៏ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ក៏មិនបានបញ្ជូនមកដែរ[7]។

---

[5] ឯកសារ **D359/24 & D360/33** សេចក្ដីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ ផ្នែកសម្រេចសេចក្ដី ត្រង់ KH 01634854។ ស.ព.អ កត់សំគាល់ថា សេចក្ដីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ បានដាក់ជាសាធារណៈ ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ ("ស.ច.ស.ជ") យូ ប៊ុនឡេង ក៏ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងបញ្ជីអ្នកទទួលសារអេឡិចត្រូនិកនៃសេចក្ដីជូនដំណឹងដែរ (*សូមមើល* សារអេឡិចត្រូនិកនៃសេចក្ដីជូនដំណឹង ពីមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ វេលាម៉ោង ៤:៥៣ រសៀល)។ នៅពេលនោះ ស.ច.ស.ជ គឺជាមន្ត្រី ឬសមាជិកបុគ្គលិកតែម្នាក់គត់ដែលនៅមាននៅការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (*សូមមើល* របាយការណ៍របស់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ UN Doc. A/74/359, ទំព័រ ១៧)។

[6] សំណើសុំពន្យារពេលកំណត់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អនុលោមតាមវិធាន៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងកិច្ចប្រជុំរៀបចំសវនាការ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩(*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ A1 (អង់គ្លេស) និង A2 (ខ្មែរ)*)។ លិខិតពីសហមេធាវីការពារក្ដីជូនចំពោះចៅក្រម អ.ជ.ស.ដ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ (*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ B1 (អង់គ្លេស) និង B2 (ខ្មែរ)*)។ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន ទាក់ទងនឹងការប្ដឹងឱ្យទទួលយកសំណុំរឿង ០០៤/២ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ (*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ C1 (អង់គ្លេស) និង C2 (ខ្មែរ)*)។ ការដាក់ជូនបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អនុលោមតាមវិធាន៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ ក ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ (*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ D1 (អង់គ្លេស) និង D2 (ខ្មែរ)*)។ សេចក្ដីសង្ខេបនៃអញ្ញត្រកម្មរបស់ អោ អាន អនុលោមតាមវិធាន ៨៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ E1 (អង់គ្លេស) និង E2 (ខ្មែរ)*)។ *សូមមើលផងដែរ* ការដាក់ជូនបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញរបស់ អោ អាន អនុលោមតាមវិធាន៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ ១ និងចម្លើយតបរបស់គាត់ទៅនឹងការដាក់ជូនបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អនុលោមតាមវិធាន៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ (*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ F*)។ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទៅនឹងសេចក្ដីសង្ខេបនៃអញ្ញត្រកម្មរបស់ អោ អាន អនុលោមតាមវិធាន ៨៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ (*ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ G1 (អង់គ្លេស) និង G2 (ខ្មែរ)*)។

[7] ឯកសារ **D359/36.2 & D360/45.2** ឯកសារភ្ជាប់ទី២ (សារអេឡិចត្រូនិក មានចំណងជើងថា "ព័ត៌មាន" ដែលបានបញ្ជូនដោយ លឹម ស៊ុយហុង ក្នុងនាម អ.ជ.ស.ដ), ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០។

4. ស.ព.អ បានធ្វើសារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាបន្តបន្ទាប់ទៅកាន់ អ.ប.ជ ដោយបានស្នើសុំឱ្យ អ.ប.ជ ចាត់វិធានការរដ្ឋបាលទាំងអស់នេះ ខណៈដែល អោ អាន បានស្នើសុំឱ្យ អ.ប.ជ រក្សាទុកសំណុំរឿងនេះក្នុងបណ្ណសារ[8]។ អ.ប.ជ បានធ្វើសារណាទាំងអស់នេះទៅជាសាធារណៈ។

5. នៅថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ស.ព.អ បានស្នើសុំឱ្យ អ.ជ.ស.ដ បំពេញកិច្ចដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិចូលមើលសំណុំរឿង[9]។ ក្រឡាញបញ្ជី អ.ជ.ស.ដ បានជូនដំណឹងជាបន្តបន្ទាប់ទៅភាគីតាមសារអេឡិចត្រូនិកថា ទោះបីជា អ.ជ.ស.ដ បានដឹងអំពីសេចក្តីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ ដែលគេអាចរកបានជាសាធារណៈក៏ដោយ តែខ្លួននៅមិនទាន់ត្រូវ*បានជូនដំណឹងជាផ្លូវការ* ដោយ អ.ប.ជ អំពីសេចក្តីពិចារណានោះនៅឡើយ ហើយសំណុំរឿងក៏មិនទាន់បានបញ្ជូនមកខ្លួន។ សារអេឡិចត្រូនិកនេះបានបញ្ជាក់ថា អ.ប.ជ ត្រូវតែផ្តួចផ្តើមសកម្មភាពទាំងនោះ[10]។

6. នៅថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ភាគីបានទទួលអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ពីចៅក្រមអន្តរជាតិនៃ

---

[8] ឯកសារ **D359/25 & D360/34** សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលដែលតម្រូវទាំងអស់ ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/០២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ **D359/26 & D360/35** ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ស្នើសុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលដែលតម្រូវទាំងអស់ ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ **D359/27 & D360/36** សំណើ [របស់ អោ អាន] សុំការបញ្ជាក់ថាបានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ **D359/28 & D360/37** ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ អោ អាន ទៅនឹងសំណើរបស់ ស.ព.អ ស្នើសុំឱ្យចាត់រាល់ វិធានការរដ្ឋបាលទាំងអស់ដែលចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ **D359/30 & D360/39** ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ថាវិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង០០៤/២ ក្នុងបណ្ណសារ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ("ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ ទៅនឹងសំណើសុំឱ្យរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ")។ ឯកសារ **D359/31 & D360/40** ការឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ ថា វិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

[9] សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចាត់វិធានការដើម្បីឱ្យបានចូលមើលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ និងសំណុំរឿង០០៤/២ (អោ អាន) ចុះថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ *(ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ H1 (ភាសាអង់គ្លេស) និង H2(ភាសាខ្មែរ))*។

[10] ឯកសារ **D359/36.8 & D360/45.8** ឯកសារភ្ជាប់លេខ ៨ (សារអេឡិចត្រូនិច ក្រោមចំណងជើងថា "ទាក់ទងនឹងសំណើរបស់ ស.ព.អ ចុះកាលបរិច្ឆេទនៅ ថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០") បានផ្ញើរចេញដោយក្រឡាបញ្ជីរបស់ អ.ជ.ស.ដ និងមន្ត្រីច្បាប់ លឹម ស៊ុយហុង ក្នុងនាម អ.ជ.ស.ដ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។

អ.ប.ជ ដែលបានរៀបរាប់យ៉ាងលម្អិតអំពីការជាប់គាំងដែល - ភាគីមិនបានដឹង - បានកើតឡើងនៅក្នុង អ.ប.ជ ទាក់ទងនឹងសេចក្តីជូនដំណឹង និងការបញ្ជូនសំណុំរឿងនេះ[11]។ បួនថ្ងៃបន្ទាប់មក ប្រធាន អ.ប.ជ បានចេញជាឯកតោភាគីនូវអនុស្សរណៈមួយដែលបញ្ជាក់ច្បាស់ថាតាមការប៉ាន់ស្មានរបស់គាត់ អ.ប.ជ "បំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនរួចរាល់ហើយ" និងមិនតម្រូវឱ្យបំពេញកិច្ចរដ្ឋបាលណាមួយបន្ថែមទៀតឡើយ[12]។

7. ជាលទ្ធផលផ្ទាល់ចេញមកពីការបញ្ជាក់របស់ អ.ប.ជ ដែលថា ខ្លួនបានឈានដល់ភាពជាប់គាំងផ្នែករដ្ឋបាលហើយនោះ[13] ស.ព.អ បានដាក់សំណើរបស់ខ្លួនជាថ្មីស្នើសុំឱ្យ អ.ជ.ស.ដ ដំណើរការរឿងក្តី ០០៤/២ ទៅជំនុំជម្រះ[14]។ អ.ជ.ស.ដ បានឆ្លើយតបភ្លាមៗដោយបានលើកឡើង*ជាអាទិ៍* ថាការចេញសេចក្តីសម្រេចផ្លូវការ "មិនអាចធ្វើបានទេ" ខ្លួនមិនមានសំណុំរឿង និងឯកសារពាក់ព័ន្ធ ហើយសំណើដែលបានដាក់ដោយភាគីនានាមកកាន់ អ.ជ.ស.ដ នឹងត្រូវបង្វិលត្រឡប់ទៅវិញ[15]។ នៅថ្ងៃទី៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ឯកសារដែល ស.ព.អ បានបញ្ជូនទៅ អ.ជ.ស.ដ ត្រូវបានបង្វិលត្រឡប់មកវិញ ដែលដាក់ពាក្យសំគាល់ថា "បង្វិលត្រឡប់ទៅអ្នកផ្ញើ ៩-៤-២០២០"[16]។

---

[11] **D359/36 & D360/45** អនុស្សរណៈរបស់ចៅក្រមអន្តរជាតិ ទាក់ទងនឹងការបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/២ ថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ("អនុស្សរណៈរបស់ចៅក្រមអន្តរជាតិ")។ **D359/36.1-36.8 & D360/45.1-45.8** ឯកសារភ្ជាប់ លេខ ១-៨។

[12] ឯកសារ **D359/37 & D360/46** អនុស្សរណៈរបស់ប្រធានថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ("អនុស្សរណៈ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា") កថាខណ្ឌ ៥។

[13] ឯកសារ **D359/36 & D360/45** អនុស្សរណៈរបស់ប្រធាន កថាខណ្ឌ ៣៤-៣៧។ ឯកសារ **D359/37 & D360/46** អនុស្សរណៈរបស់លោកប្រធាន កថាខណ្ឌ ៥។

[14] សំណើសារជាថ្មីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីជំរុញសំណុំរឿង០០៤/២ ទៅធ្វើសវនាការ រួមទាំងការចេញដីកាឱ្យបញ្ជូនជាបន្ទាន់នូវសំណុំរឿង០០៤/២ ទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ *(ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ I1 (អង់គ្លេស) និង I2 (ខ្មែរ))*។ *សូមមើលផងដែរ* ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសារជាថ្មីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីជំរុញសំណុំរឿង០០៤/២ ទៅធ្វើសវនាការ រួមទាំង ការចេញដីកាឱ្យបញ្ជូនជាបន្ទាន់នូវសំណុំរឿង០០៤/២ ទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ *(ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ J1 (អង់គ្លេស) និង J2 (ខ្មែរ))*។

[15] សេចក្តីថ្លែងការណ៍ របស់ចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក ស្តីពីសំណុំរឿង០០៤/២ ពាក់ព័ន្ធនឹង អោ អាន ចុះថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ អាចរកបានជាភាសាខ្មែរនៅតាម https://www.eccc.gov.kh/en/articles/statement-judges-trial-chamber-eccc-regarding-case-0042-involving-ao។

[16] សារអេឡិចត្រូនិក ពីលោក គួច វណ្ណារិទ្ធិ ជូនចំពោះ ក.ស.ព មានចំណងជើងថា "ឯកសារដែលបានដាក់ជាសំណៅរឹង ទៅ អ.ជ.ស.ដ សំណុំរឿង ០០៤/២ ត្រូវបានបង្វិលត្រឡប់មក ក.ស.ព វិញ នៅរសៀលនេះ" ចុះថ្ងៃទី៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ វេលា

8. នៅថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ស.ព.អ បានដាក់បណ្ដឹងសាទុក្ខបន្ទាន់ទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ("អ.ជ.ត.ក") ដោយបានសន្និដ្ឋានថា អ.ជ.ស.ដ មានកំហុសអង្គច្បាប់ និងបានរំលោភបំពានឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការរំលត់រឿងក្ដី ០០៤/២ ជាធរមាន ដែលបានធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍របស់ ស.ព.អ និងភាគីផ្សេងៗទៀតនៃសំណុំរឿង ០០៤/២[17]។ បណ្ដឹងសាទុក្ខបន្ទាន់នោះបច្ចុប្បន្ននេះកំពុងស្ថិតនៅចំពោះមុខ អ.ជ.ត.ក និងមិនទាន់ត្រូវបានសម្រេចនៅឡើយ គិតត្រឹមកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ឯកសារនេះ។

9. ច្បាប់ជាធរមាន ត្រូវបានចែងកំណត់ដូចខាងក្រោមចំពោះចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធ។

III. ចម្លើយតប

10. សំណើរបស់ អោ អាន ត្រូវតែបដិសេធចោលដោយហេតុថា វាធ្វើឡើងមុនពេលកំណត់ដោយយោងលើបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ ស.ព.អ ដែលកំពុងរង់ចាំនៅចំពោះមុខ អ.ជ.ត.ក ដែលមានលទ្ធភាពមោឃៈសំណើនេះ។ ផ្ទុយទៅនឹងការលើកឡើងរបស់ អោ អាន ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត("ក.ស.ច.ស") មិនមែនជា"អង្គភាពតុលាការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាតែមួយគត់ ដែលមានអំណាចតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ក្នុងការដោះស្រាយភាពជាប់គាំងបច្ចុប្បន្ននេះទេ"[18]។ ដូចដែល ស.ព.អ បានតវ៉ាទៅកាន់ អ.ជ.ត.ក បរាជ័យរបស់ អ.ជ.ស.ដ ក្នុងការបំពេញកិច្ចតាំងពីពេលដែលខ្លួនត្រូវបានប្ដឹងឲ្យទទួលយករឿងក្ដីនេះនៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ចេតនាដែលខ្លួនបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ក្នុងការបន្តភាពនៅស្ងៀមនោះ និងការបង្វិលជារូបវន្តត្រឡប់មកវិញនូវឯកសាររបស់ភាគី ដោយមិនបានធ្វើការពិចារណាលើបញ្ហាដែលអាចដោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការនៅក្នុងឯកសារទាំងនោះ បានរំលត់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាធរមាន និងមិនបានទុកឲ្យភាគីនូវឱកាសប្ដឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមទេ[19]។ វិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា

ម៉ោង ១:៥៩ រសៀល។ "បង្វិលត្រឡប់ទៅអ្នកផ្ញើ" បានទទួលឯកសារដែលបានបញ្ជូនពី អ.ជ.ស.ដ មកកាន់ ស.ព.អ វិញនៅថ្ងៃទី៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០។

[17] បណ្ដឹងសាទុក្ខជាបន្ទាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងការរំលត់ជាធរមាននៃសំណុំរឿង ០០៤/២ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ("បណ្ដឹងសាទុក្ខជាបន្ទាន់របស់ ស.ព.អ ទៅកាន់ អ.ជ.ត.ក") *(ភ្ជាប់ ជាឧបសម្ព័ន្ធសម្គាត់ K1 (អង់គ្លេស) និង K2 (ខ្មែរ))*។

[18] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ២, ២២។

[19] បណ្ដឹងសាទុក្ខជាបន្ទាន់របស់ ស.ព.អ ទៅកាន់ អ.ជ.ត.ក កថាខណ្ឌ ១-៣, ៥០-៧៦។

សេចក្តីសម្រេចបែបនេះរបស់ អ.ជ.ស.ដ គឺស្ថិតក្រោមការប្តឹងសាទុក្ខជាបន្ទាន់[20]។ ជាលទ្ធផល អ.ជ.ត.ក គឺជាអង្គភាពតុលាការដ៏សមស្របក្នុងការសម្រេចថាតើ សំណុំរឿង ០០៤/២ គួរដំណើរការទៅជំនុំជម្រះ ឬត្រូវរក្សារទុកក្នុងបណ្ណសារ។

11. សំណើរបស់ អោ អាន ត្រូវតែច្រានចោលផលដែរ ពីព្រោះវាបរាជ័យផ្នែកអង្គសេចក្តី។ ទីមួយ អោ អាន មើលរំលងក្របខណ្ឌច្បាប់របស់ អ.វ.ត.ក ដែលគាត់ខ្លួនឯងបានលើកយោង ដែលបែរជាផ្អែកលើការអះអាងថា វិធាន ៦៩(២)(ខ) គួរអនុវត្ត*ក្នុងករណីសមស្រប* ដោយហេតុថា មិនមានបទប្បញ្ញត្តិចែងអំពីកាលៈទេសៈនៃរឿងក្តីនេះទេ[21]។ ទោះជាយ៉ាងណា ក្របខណ្ឌច្បាប់ អ.វ.ត.ក កំណត់វិបាកនៃស្ថានភាពនេះ និងនិតិវិធីទាំងអស់នេះហើយដែលត្រូវតែអនុវត្តតាម មិនមែនវិធាន ៦៩(២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។ ជារួម មានតែសំឡេងភាគច្រើនលើសលុបដែលបដិសេធដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចរារាំងរឿងក្តីនេះមិនឲ្យដំណើរការទៅជំនុំជម្រះបាន[22]។ ការណ៍នេះត្រូវបានកំណត់ដោយវិធាន ៧៧(១៣)(ខ) ដែលជា *វិធានពិសេស* (lex specialis) ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ហេតុដូច្នេះ វាមានអានុភាពលើពាក្យពេចន៍ទូទៅនៃវិធាន ៧៧(១៣)(ក) ទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចផ្សេងៗ "ក្រៅពីដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ"[23]។ ដូចគ្នានឹង "ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ"ដែរ "ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់" និង "ដីកាដំណោះស្រាយ" គឺជាពាក្យពេចន៍ដែលត្រូវបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង[24]។ ប្រសិនបើអ្នកធ្វើសេចក្តីព្រាងមានបំណងដោះស្រាយជាក់លាក់លើផលប៉ះពាល់នៃបរាជ័យរបស់ អ.ប.ជ ក្នុងការបដិសេធដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់នោះ ម្ល៉េះពួកគេច្បាស់ជាបានធ្វើដូច្នោះហើយ ប៉ុន្តែបានជ្រើសរើសមិនធ្វើដូច្នោះទេ[25]។ ផ្ទុយទៅវិញ វិធាន ៧៧(១៣)(ខ) អនុវត្តគោលបំណងច្បាស់លាស់របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ("អ.ស.ប") និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅពេលពួកគេបញ្ចប់

---

[20] អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា វិធានផ្ទៃក្នុង (វិ.លើកទី ៩) ដូចដែលបានពិនិត្យឡើងវិញ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ("វិធានផ្ទៃក្នុង" ឬ "វិធាន") វិធាន ១០៤(៤)(ក)។

[21] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១៣-១៤, ២០, ២១។

[22] *ផ្ទុយពី*ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១៣-១៤, ១៨, ២០។

[23] ពាក្យឡាតាំងថា lex specialis (វិធានពិសេស) យោងទៅរកទ្រឹស្តីមួយទាក់ទងនឹងការបកស្រាយច្បាប់ ដែលយោងតាមវិធាននេះ ច្បាប់ដែលគ្រប់គ្រងលើប្រធានបទជាក់លាក់ (*lex specialis* (វិធានពិសេស)) លុបលើច្បាប់ដែលគ្រាន់តែគ្រប់គ្រងលើបញ្ហាទូទៅ (*lex generalis* (វិធានទូទៅ))។

[24] *សូមមើល* វិធានផ្ទៃក្នុង ទំព័រទី ៨៣-៨៤។

[25] អោ អាន ទទួលស្គាល់ថា គ្មានបទប្បញ្ញត្តិបែបនេះទេ។ *សូមមើល* **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១៣, ២១។

កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក[26]។ ចេតនានេះក៏ត្រូវបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក និង ច្បាប់ អ.វ.ត.ក ដែលចែងថា នៅពេលដែលសហព្រះរាជអាជ្ញា ឬ ស.ច.ស ខ្វែងយោបល់គ្នាលើ ការដំណើរការរឿងក្តីទៅមុខ រឿងក្តីនោះបន្តទៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ទៀត ប្រសិនបើមិនមានសំឡេង ភាគច្រើនរបស់ អ.ប.ជ រារាំងដំណើរការទៅមុខរបស់វានោះទេ[27]។ អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំង អស់នេះ ក៏ដូចជាវិធាន ៧៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.ជ.ស.ដ ត្រូវបានប្តឹងឱ្យទទួលយករឿងក្តី

---

[26] ឯកសារ **D324.30** លិខិតពីលោកអគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប ជូនទៅ លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២000 កំណត់សម្គាល់ដែលបានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធពីលោក Hans Corell ជូនទៅលោកអគ្គលេខាធិការ ប្រធានបទ៖ ការអំពាវនាវជាបន្ទាន់ពីប្រទេសកម្ពុជា - ជម្រើសនានាដើម្បីដោះស្រាយការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងចៅក្រមស៊ើបសួរ/ព្រះរាជអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២000 EN 01326090 (នៅថ្ងៃជាមួយគ្នាដែល អ.ស.ប បានផ្តល់ជាដំបូងនូវមាត្រា ៧(៤) ដែលមានពាក្យពេចន៍ទៅកាន់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លោក Hans Corell ដែលជាអគ្គលេខាធិការរង ខាងកិច្ចការច្បាប់ និង ក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់របស់ អ.ស.ប បានកត់ត្រានូវការសន្ទនាគ្នាជាមួយនឹងលោក សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធានក្រុមចរចារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយច្រានចោលការអំពាវនាវរបស់គាត់ឱ្យមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវមតិភាគ ច្រើនដាច់ខាតដើម្បី *អនុញ្ញាត* ឱ្យមានការបន្តកិច្ចស៊ើបសួរ ឬ ការចោទប្រកាន់។ លោក Hans Corell បានពន្យល់ថា យន្តការនៃការខ្វែងយោបល់គ្នាដូចដែលបានព្រាងនេះ មានន័យថា “លោក/អ្នក ចាំបាច់ត្រូវការមតិភាគច្រើនដាច់ខាតដើម្បីបញ្ឈប់កិច្ចស៊ើបសួរ ឬ ការចោទប្រកាន់”)។ ឯកសារ **D324.36** សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយលោក អគ្គលេខាធិការរង Hans Corell នៅពេលចាកចេញពីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី១៧ ខែមិនា ឆ្នាំ២០០៣ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមិនា ឆ្នាំ២០០៣ EN 01326112។ *សូមមើលផងដែរ* ឯកសារ **D359/3/1.1.43** លោក David Scheffer “អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា” *ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ* បោះពុម្ពលើកទី៣ វ៉ូលូម III ឆ្នាំ២០០៨ ទំព័រទី ២៩៦ (EN 01598756) (លោក David Scheffer ឯកអគ្គរដ្ឋទូតគោចរ ស.រ.អា សម្រាប់បញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម មានការជាប់ទាក់ទងយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងកិច្ចចរចា អ.វ.ត.ក និងបានបញ្ជាក់នូវទស្សនៈដូចគ្នាថា៖ “មានវិធីតែមួយប៉ុណ្ណោះដែល ការចោទប្រកាន់ ឬ កិច្ចស៊ើបសួរ *ត្រូវបានបញ្ឈប់* គឺថា ប្រសិនបើ [អ.ប.ជ] សម្រេចដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតថាវាត្រូវតែបញ្ឈប់។ សនិទានភាពនៅពីក្រោយនីតិវិធីនេះ គឺថា វារារាំង [ស.ច.ស] មួយ ឬ សហព្រះរាជអាជ្ញាមួយ មិនឱ្យរាំងខ្ទប់កិច្ចស៊ើបសួរ ឬ ការចោទប្រកាន់ រៀងៗខ្លួន ដោយការខកខានមិនបាន ឈានដល់ការព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយនឹងដៃគូរបស់ខ្លួន ឬ ក៏គ្រាន់តែឃ្លាតចាកពីកិច្ចស៊ើបសួរ ឬ ការចោទប្រកាន់ បណ្តាលមកពីនយោបាយ ឬ ឥទ្ធិពលប្រភេទផ្សេងៗទៀត” (សង្កត់ន័យបន្ថែម))។

[27] កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ (“កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក”) មាត្រា ៧(៤)។ ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តី ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលបានកែប្រែនៅថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ (“ច្បាប់ អ.វ.ត.ក”) មាត្រា ២៣ថ្មី។

០០៤/២ នេះ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩[28] ហេតុដូច្នេះហើយ រឿងក្ដីនេះមិនគួរត្រូវរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារទេ។

12. ផ្ទុយទៅវិញ សំណើរបស់ អោ អាន មានបំណងដាក់ចេញនូវ "គោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិ" ថ្មីមួយ ដែលខុសទៅនឹងក្របខណ្ឌច្បាប់របស់ អ.វ.ត.ក ដោយបានលើកឡើងថា ក្នុងពេលអវត្តមានសំឡេងភាគច្រើនលើសលុប ទស្សនៈសំឡេងភាគច្រើនធម្មតាដែលបានតម្កល់ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់មានអានុភាពលុបលើ[29]។ ការពឹងផ្អែកលើទស្សនៈសំឡេងភាគច្រើនបែបនេះ គឺមិនត្រឹមត្រូវទេ ដោយយោងទៅលើរចនាសម្ព័ន្ធពិសេសប្លែកពីគេរបស់ អ.វ.ត.ក។ ទស្សនៈសំឡេងភាគច្រើនធម្មតាមិនមានទម្ងន់ជាកត្តាកំណត់នៅ អ.វ.ត.ក ដូចដែលវាមាននៅឯតុលាការផ្សេងទៀតនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្នកបង្កើតតុលាការនេះ បានអនុវត្តវិធានស្ដីពីសំឡេងភាគច្រើនលើសលុប ដើម្បីការពារកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងឥទ្ធិពល ឬការជ្រៀតជ្រែកពីខាងក្រៅ និងបានបង្កើតគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិនេះឡើងដើម្បីឱ្យរឿងក្ដីមួយអាចមិនត្រូវបានគេបង្អាក់ ប្រសិនបើសំឡេងភាគច្រើនលើសលុបមិនអាចរកបាន[30]។ វិធានស្ដីពីសំឡេងភាគច្រើនលើសលុប និងគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិនេះ ត្រូវបានព្រមព្រៀងគ្នាដោយ អ.ស.ប និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងបានអនុវម័តិជាច្បាប់[31]។ ផ្ទុយទៅនឹងអំណះអំណាងរបស់ អោ អាន ការប្រកាន់ខ្ជាប់គោលការណ៍ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ទាំងនេះ មិនរំលោភបំពានលើសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយតុលាការមានសមត្ថកិច្ចឡើយ[32]។

13. ការអះអាងគ្មានមូលដ្ឋានរបស់ អោ អាន ដែលថា អ្នកឈ្នះក្នុងការប្រគួតប្រជែងដាក់ដីកាដំណោះស្រាយគួរមានអានុភាពលុបលើ គឺមិនមានអង្គសេចក្ដីដូចគ្នា។ គាត់មិនបានចង្អុលបង្ហាញអ្វីមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក ច្បាប់ អ.វ.ត.ក វិធានផ្ទៃក្នុង ឬយុត្តិសាស្ត្រណាមួយ ដែលគាំទ្រចំពោះអំណះអំណាងក្លែងក្លាយរបស់គាត់ឡើយ[33]។ ទោះជាយ៉ាងណា ស.ព.អ កត់សម្គាល់ថា ការបោះត្រា

---

[28] *ផ្ទុយពី* **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ២ និង ២២ (បានអះអាងថា អ.ជ.ស.ជ តាមច្បាប់មិនត្រូវបានប្ដឹង ឱ្យទទួលយកសំណុំរឿងនេះទេ)។ កថាខណ្ឌ ២០ (បានអះអាងថា តាមទម្រង់ច្បាប់គឺមិនអាចដោះស្រាយការជាប់គាំងនេះ បាន ទេ)។

[29] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១៨-២០។

[30] *សូមមើល ឧទា.* ឯកសារ **D359/3/1.1.43** លោក David Scheffer "អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា" *ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ* បោះពុម្ពផ្សាយលើកទី៣ វ៉ុល្លូមIII ឆ្នាំ២០០៨ ទំព័រ២៤៦ (EN 01598756)។

[31] កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក មាត្រា ៧(៤)។ ច្បាប់ អ.វ.ត.ក មាត្រា ២៣ថ្មី។

[32] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ២០, ២៥។

[33] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ២០។

នៅលើដីកាដំណោះស្រាយ សបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ មិនត្រូវបានដាក់មុននោះទេ៖ គឺ ស.ច.ស បានដាក់ដីកាដំណោះស្រាយទាំងពីររួមគ្នាក្នុងពេលតែមួយ នៅម៉ោង ៨:១០នាទីព្រឹក នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨[34]។

14. អោ អាន ក៏យល់ច្រឡំផងដែរ អំពីគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ*[35]។ អត្ថិភាពនៃគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិ គឺផ្ទុយគ្នាស្រឡះទៅនឹងការអះអាងរបស់ អោ អាន ថា "ការជាប់គាំង និងភាពមិនប្រាកដប្រជាទាំងអស់ត្រូវតែដោះស្រាយក្នុងប្រយោជន៍ [របស់គាត់]"[36]។ ជាងនេះទៀត គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* គឺជាផលវិបាកនៃសច្ចធារណ៍នៃនិរទោស និងជាផ្នែកមួយនៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលថា ពិរុទ្ធភាពត្រូវតែរកឲ្យឃើញហួសពីវិមតិសង្ស័យ *នៅពេលជំនុំជម្រះ*[37]។ គោលការណ៍នេះត្រូវបានអនុវត្តនៅពេលដែលការសង្ស័យផ្នែកអង្គហេតុមិនត្រូវបានលុបបំបាត់ដោយភ័ស្តុតាង ដែលបង្ហាញនៅពេលជំនុំជម្រះ ឬនៅក្នុងករណីកម្រមាននៃការសង្ស័យនៅក្នុងច្បាប់*សារធាតុ*[38]។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គោលការណ៍*វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជា*

---

[34] ឯកសារ **D359** ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ (សំណៅជាភាសាខ្មែរ) ក្បាលលិខិត។ ឯកសារ **D360** ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ (សំណៅជាភាសាអង់គ្លេស) ក្បាលលិខិត។

[35] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១៥, ១៨, ២០។

[36] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ២០ (មានសម្រង់) កថាខណ្ឌ ១៥។

[37] សំណុំរឿង០០២-ឯកសារ **E50/3/1/4** សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ ខៀវ សំផន ស្តីពីសំណើសុំដោះលែងជាបន្ទាន់ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ (សេចក្តីសម្រេចលើការដោះលែង ខៀវ សំផន) កថាខណ្ឌ ៣១។ *រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Limaj និងគូកន* សំណុំរឿង IT-03-66-A សាលដីកា អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ កថាខណ្ឌ ២១។ *Renzaho ទល់នឹង រដ្ឋអាជ្ញា* សំណុំរឿង ICTR-97-31-A សាលដីកា អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ កថាខណ្ឌ ៤៧៤ (កត់សម្គាល់ថា គោលការណ៍នេះអនុវត្តចំពោះការរកឃើញនានាដែលត្រូវការសម្រាប់ការផ្តន្ទាទោស)។ *រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Delalić និងគូកន* សំណុំរឿង IT-96-21-T សាលក្រម អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៨ ("សាលក្រម *Čelebići*") កថាខណ្ឌ ៦០១ ("នៅចុងបញ្ចប់នៃសំណុំរឿង ជនជាប់ចោទត្រូវមានសិទ្ធិទទួលបានប្រយោជន៍ពីការសង្ស័យនេះ ថាតើបទល្មើសត្រូវបានបញ្ជាក់ភ័ស្តុតាង ឬយ៉ាងណា")។

[38] *សូមមើល ឧទា.* លក្ខន្តិកៈទីក្រុងរ៉ូមនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ មាត្រា ២២(២)។ *សូមមើលបន្ថែមទៀត រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Gbagbo និង Blé Goudé* សំណុំរឿង ICC-02/11-01/15-744 សាលដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់លោក Laurent Gbagbo និងលោក Charles Blé Goudé ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទី I ចុះថ្ងៃទី៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ក្រោមចំណងជើងថា "សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់រដ្ឋអាជ្ញាស្នើសុំដាក់បញ្ចូលសក្ខីកម្មដែលបានកត់ត្រាពីមុន ក្រោមវិធាន ៦៨(២)(ខ) និង ៦៨(៣)" អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ កថាខណ្ឌ ៨៣។

ប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ ទាក់ទងទៅនឹងការសង្ស័យអំពីពិរុទ្ធភាពចុងក្រោយរបស់ជនជាប់ចោទ មិនមែនការជាប់គាំងផ្នែករដ្ឋបាលនៅក្នុងដំណាក់កាលមុនពេលជំនុំជម្រះទេ គឺមិនទាក់ទងទៅនឹងការកំណត់ណាមួយអំពីពិរុទ្ធភាព ឬនិរទោសនោះទេ[39]។

15. គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* ត្រូវបានអនុវត្តយូរៗម្តងក្នុងពេលមានភាពមិនច្បាស់លាស់នៃច្បាប់ ប៉ុន្តែភាពអាចអនុវត្តបានរបស់វា ត្រូវបានកំណត់ត្រឹមការសង្ស័យដែលនៅសេសសល់ បន្ទាប់ពីការប្រើវិធាននៃការបកស្រាយច្បាប់ស៊ីវិល[40]។ រាល់អត្ថបទច្បាប់ត្រូវស្ថិតក្រោមការបកស្រាយ ហើយអង្គហេតុដែលថា សេណារីយ៉ូជាក់លាក់មួយអាចមិនត្រូវបានគ្របដណ្តប់ច្បាស់លាស់ដោយច្បាប់នោះ មិននាំឲ្យមាន"ការសង្ស័យ" ដែលតាមរយៈការសង្ស័យនេះ ចុងចោទតែងតែទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជានិច្ចនោះទេ។ អ.ជ.ត.ក បានសម្រេចថា "គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* នឹងមិនមានភាពចាំបាច់ ក្នុងការដោះស្រាយលើ *ភាពខ្វះចន្លោះ*នៃច្បាប់ឡើយ"[41]។

16. ខណៈដែលគោលជំហររបស់ ស.ព.អ គឺថា មិនមាន*ភាពខ្វះចន្លោះនៃច្បាប់* ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ដោយហេតុថា គោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិអាចអនុវត្តបានយ៉ាងច្បាស់លាស់ នៅពេលដែលបញ្ហានីតិវិធីមិនត្រូវបានដោះស្រាយដោយវិធានផ្ទៃក្នុង នោះវិធាន ២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ណែនាំអង្គជំនុំ

---

[39] *សូមមើល ឧទា.* ឯកសារ **D359/24 & D360/33** សេចក្តីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ លើដីកាដំណោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ៨៥ ("ទោះបីជានៅដំណាក់កាលមុនអង្គសេចក្តីមានភាពចាំបាច់ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌលើសពីសូចនាករបញ្ជាក់ ឬ ភាពមន្ទិលសង្ស័យដើម្បីបញ្ជូនជនម្នាក់ទៅជំនុំជម្រះបានក៏ដោយ ភស្តុតាងដែលប្រមូលបានពុំទាន់ចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់ពីពិរុទ្ធភាពឲ្យបានជាក់លាក់នៅឡើយនោះទេ") កថាខណ្ឌ ១៦៣ (ជាឯកច្ឆ័ន្ទ)។ សំណុំរឿង០០២-ឯកសារ **D427** ដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ កថាខណ្ឌ ១៣២៣។

[40] សំណុំរឿង០០២-ឯកសារ **E50/3/1/4** សេចក្តីសម្រេចលើការដោះលែង ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ៣១ (បានពន្យល់ថា វិធានប្រព័ន្ធច្បាប់ស៊ីវិលនៃការបកស្រាយច្បាប់ត្រូវពិចារណាលើ "ពាក្យពេចន៍នៃបទប្បញ្ញត្តិ ការដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធ រួមមានការជាប់ទាក់ទិនទៅនឹងគោលការណ៍សំខាន់ៗដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងគោលបំណងនៃគោលការណ៍នេះ")។ សាលក្រម *Čelebići* កថាខណ្ឌ ៤១៣ ("អានុភាពនៃការបកស្រាយដ៏តឹងរឹងនៃបទប្បញ្ញត្តិនៃលក្ខន្តិកៈព្រហ្មទណ្ឌនេះ គឺថា កាលណាមានពាក្យពេចន៍មួយដែលមានមន្ទិលសង្ស័យ ឬ ប្រយោគដែលមិនច្បាស់លាស់ បន្សល់ទុកឲ្យមានការសង្ស័យដ៏សមហេតុសមផលមួយចំពោះនិយមន័យរបស់វា *ដែលវិធានដែលប្រើដើម្បីបកស្រាយបរាជ័យក្នុងការដោះស្រាយ* ផលប្រយោជន៍នៃការសង្ស័យនេះត្រូវបានផ្តល់ទៅឲ្យបុគ្គលនោះ ហើយប្រឆាំងនឹងអង្គនីតិបញ្ញត្តិដែលខកខានមិនបានពន្យល់ខ្លួនវាផ្ទាល់។ នេះគឺជាមូលហេតុដែលលក្ខន្តិកៈព្រហ្មទណ្ឌដែលមិនច្បាស់លាស់ ត្រូវបកស្រាយ*ប្រឆាំងទៅនឹងអ្នកព្រាង*" (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម))។

[41] សំណុំរឿង០០២-ឯកសារ **E50/3/1/4** សេចក្តីសម្រេចលើការដោះលែង ខៀវ សំផន កថាខណ្ឌ ៣១។

ជម្រះឲ្យសម្រេចលើបញ្ហានោះដោយប្រកាន់ខ្ជាប់ទៅតាមច្បាប់កម្ពុជា និងវិធាននីតិវិធីដែលពាក់ព័ន្ធ។ វិធានពាក់ព័ន្ធទាំងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងមាត្រា ២៣ថ្មី នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក ដែលកំណត់ថា "ការស៊ើបអង្កេតត្រូវធ្វើបន្តទៀត"[42]។ ជាការគួរឲ្យកត់សម្គាល់ វិធាន២ មិនផ្តល់ឲ្យមានការសន្និដ្ឋានជាស្វ័យប្រវត្តិក្នុងប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ វិធាននេះណែនាំអង្គជំនុំជម្រះឲ្យផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន ២១ ដែលការពារសិទ្ធិមិនមែនតែសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះផងដែរ និងអាណត្តិដែលកំណត់ឲ្យមានកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ ដែលរក្សាបាននូវតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគី *ទាំងអស់*។ ដើម្បី "ដោះស្រាយភាពជាប់គាំង និងភាពមិនប្រាកដប្រជាទាំងអស់" ក្នុងប្រយោជន៍របស់ អោ អាន ដូចដែលគាត់អះអាងថាតម្រូវឲ្យធ្វើនោះ[43] នឹងធ្វើឲ្យខូចតុល្យភាពនេះជាពិសេស ការចូលរួមដ៏មានអត្ថន័យរបស់ជនរងគ្រោះនៃអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មនានា អនុលោមតាមការស្វែងរកឲ្យមានការផ្សះផ្សាជាតិរបស់ អ.វ.ត.ក[44]។

17. ជាចុងក្រោយ អោ អាន យល់ច្រឡំចំពោះមាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា ដោយអះអាងទាំងខុសថា មាត្រានេះបង្គាប់ថា សំណុំរឿង ០០៤/២ ត្រូវបានរំលត់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាពចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១៩

---

[42] វិធាន ២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

[43] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ២០ (មានការដកស្រង់) កថាខណ្ឌ ១៥។

[44] សំណុំរឿង០០២-ឯកសារ **D411/3/6** សាលដីកាលើគ្រប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចនានារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត លើភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ កថាខណ្ឌ ៦៤-៦៥។ កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក បុព្វកថា។ *កត់សម្គាល់ថា* ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានលើកឡើងពីបញ្ហាស្តីពីការរំលោភលើសិទ្ធិរបស់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ និងច្រំដែលៗនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនេះ រួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការធ្វើសវនាការ មានតំណាង ភាពជាក់លាក់ខាងផ្លូវច្បាប់ និងតម្លាភាព និងសាធារណភាព នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ *កត់សម្គាល់បន្ថែមទៀតថា* ទោះបីជាបញ្ហាទាំងនេះត្រូវបាន លើកឡើងនៅក្នុង ឯកសារ **D359/33 & D360/42** សំណើរបស់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ស្នើសុំវិធានការចាំបាច់ នានារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២០ កថាខណ្ឌ ២, ៤, ២៧-៤៥ សារណា នេះត្រូវបានដាក់បន្ទាប់ពីលោកប្រធាន អ.ប.ជ បានប្រកាសថា អ.ប.ជ នឹងមិនចាត់ការបន្ថែមទៀតទេ ហើយរហូតមកទល់ សព្វថ្ងៃនេះ អ.ប.ជ មិនបានវិនិច្ឆ័យសេចក្តីលើបញ្ហាទាំងនេះទេ។ សារណា ពន្យល់ថា អ.ប.ជ គឺគ្រាន់តែជាអង្គជំនុំជម្រះមួយដែលមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចដាក់សំណើដើម្បីការពារនូវសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ដោយហេតុថា មិនមានមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរូបណា ត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយការិយាល័យរដ្ឋបាល ឬ អ.ប.ជ នោះទេ ហើយមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិក្នុងការធ្វើសារណានៅចំពោះមុខ អ.ជ.ស.ដ ឬ អ.ជ.ត.ក ឡើយ (គឺមានតែមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដូច្នេះនៅតំណាក់កាលជំនុំជម្រះលើអង្គសេចក្តី និងហួសពីនោះទៀត)។

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩[45] មកម្ល៉េះ។ តាមន័យនៃភាសាខ្មែរ មាត្រា ៣៨ ចែងថា *"វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ"*[46] មិនមែនថា ការសង្ស័យ*ណាមួយ*[47] ដូច អោ អាន បានអះអាងទេ។ ការប្រើពាក្យរបស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃពាក្យ "វិមតិសង្ស័យ" ជាការពង្រឹងបន្ថែមលើគោលជំហររបស់ ស.ព.អ ថាគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* គឺអនុវត្តបានជាចំបង គឺនៅក្រោយពេលនៃការវាយតម្លៃលើពិរុទ្ធភាពរបស់ជនជាប់ចោទនៅ *ឯសវនាការជំនុំជម្រះ* រួចហើយ ការសង្ស័យនៅតែមាន ដោយសារដំណាក់កាលសវនាការជំនុំជម្រះ គឺជាដំណាក់កាលដែលបន្ទុកនៃការបង្ហាញភ័ស្តុតាងត្រូវបង្ហាញឲ្យហួសពី "វិមតិសង្ស័យ"។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាបានពង្រឹងលើគោលជំហរនេះបន្ថែមទៀត ដោយហេតុថា "វិមតិសង្ស័យ" និង "ផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីវិមតិសង្ស័យនេះ" ត្រូវបានប្រើតែនៅក្នុងបរិបទនៃពិរុទ្ធភាពរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានកាត់ទោសហើយ (ទណ្ឌិត) ប៉ុណ្ណោះ[48]។ លើសពីនេះ នីតិវិធីកម្ពុជាចែងថា បណ្តឹងអាជ្ញាអាចត្រូវបានរលត់តែក្នុងករណីមរណភាពនៃជនជាប់ចោទ ការផុតអាជ្ញាយុកាល ការលើកលែងទោសជាទូទៅ និរាករណ៍នៃច្បាប់ និងអាជ្ញាអស់ជំនុំ[49]។ ដោយសារសំណុំរឿង ០០៤/២ មិនត្រូវបានរំលត់ដោយមូលដ្ឋានណាមួយនៃទឡ្ហីករណ៍ទាំងនេះ ហើយ អ.ជ.ត.ក និង អ.ជ.ស.ដ ទាំងពីរបានសម្រេចថា អ.វ.ត.ក គ្មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការរំលត់រឿងក្តីដោយសារមូលហេតុផ្សេងនោះ[50]

---

[45] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១។

[46] រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានអនុមតិនៅថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ មាត្រា ៣៨ (សង្កត់ន័យដើម)។

[47] ឯកសារ **D363** សំណើរបស់ អោ អាន កថាខណ្ឌ ១៥។

[48] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧, មាត្រា ៣៥០-៣៥១ (ពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីប្រកាសអំពីពិរុទ្ធភាព ដោយកត់សំគាល់ថា "វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាអត្ថប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទជានិច្ច") មាត្រា ៤៤៥ ("បណ្តឹងសើរើរឿងក្តីអាចធ្វើបានតែនៅក្នុងករណីដូចតទៅប៉ុណ្ណោះ ៖ [...] ៤. កាលណាមានអង្គហេតុថ្មី ឬលិខិត ឬភ័ស្តុតាងថ្មីដែលនាំឲ្យគេសង្ស័យលើពិរុទ្ធភាពនៃទណ្ឌិត")។

[49] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាត្រា ៧។ *សូមមើលផងដែរ* ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃប្រទេសបារាំង, ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ មាត្រា ៦ ("L'action publique pour l'application de la peine s'éteint par la mort du prévenu, la prescription, l'amnistie, l'abrogation de la loi pénale et la chose jugée." បកប្រែក្រៅផ្លូវការ៖ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានរំលត់តាមរយៈមរណភាពនៃចុងចោទ ការផុតអាជ្ញាយុកាល ការលើកលែងទោស និរាករណ៍នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងអាជ្ញាអស់ជំនុំ")។

[50] សំណុំរឿង ០០២-ឯកសារ **E138/1/10/1/5/7** សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបង្គាប់ឲ្យដោះលែងជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ដោយឥតលក្ខខណ្ឌ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២, កថាខណ្ឌ៣៨។ សំណុំរឿង ០០២-ឯកសារ **E116** សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពត្រឹមត្រូវនៃកិច្ចស៊ើបសួរ (ឯកសារ E51/3, E82, E88 និង E92) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, ចុះថ្ងៃទី៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១

ការដាក់បញ្ចូលសំណុំរឿងនេះទៅក្នុងប័ណ្ណសារក្នុងដំណាក់កាលនេះតាមអ្វីដែល អោ អាន បានស្នើសុំ គឺជារឿងឆាប់ពេក និងមិនសមស្រប។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

18. ស.ព.អ សន្និដ្ឋានថា ស.ច.ស គួរតែបដិសេធសំណើសុំរបស់ អោ អាន ដោយសារវាមិនទាន់ដល់ពេលផង និងដោយសារគ្មានអង្គសេចក្តីអាស្រ័យលើមូលហេតុទាំងអស់ដូចបានជម្រាបជូនខាងលើផង។ តាមជម្រើសផ្សេងពីនេះ ប្រសិនបើ ស.ច.ស ជ្រើសយកជម្រើសដើម្បីបង្អង់សេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដោយរង់ចាំដំណោះស្រាយលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ ស.ព.អ សិន ហើយ*ក្នុងន័យអំណះអំណាង* បើសិនជា អ.ជ.ត.ក សម្រេចថា បណ្តឹងសាទុក្ខអាចទទួលយកបាន ស.ព.អ សន្និដ្ឋានថា សំណើសុំរបស់ អោ អាន គួរតែត្រូវបានបដិសេធដដែល ដោយហេតុថា បន្ទាប់មកវានឹងតម្រូវឲ្យ ស.ច.ស បញ្ជូនដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ខ), ៧៩(១) និងគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃក្របខណ្ឌច្បាប់ អ.វ.ត.ក ដូចបានរៀបរាប់លម្អិតខាងលើ៕

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០	**លោកស្រី** **Brenda J HOLLIS** សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ	ភ្នំពេញ	

កថាខណ្ឌ១៦-១៧ (សម្រេចថា កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី អ.វ.ត.ក អាចត្រូវបានរំលត់តែអនុលោមតាមវិធាន ៨៩(១)(ខ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ផ្អែកលើទឡ្ហីករណ៍មួយនៃទឡ្ហីករណ៍ដែលបានកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ប៉ុណ្ណោះ)។